

Abstrakt (forskning)

Tittel:

Ensomhet blant eldre hjemmeboende menn.

Forfattere:

Dideriksen, Karsten *, Ål kommune, (Karsten.dideriksen@aal.kommune.no)

Ulshagen, Borghild, Ål kommune, (Borghild.Ulshagen@aal.kommune.no)

Goth, Ursula Småland, Høgskolen i Oslo og Akershus (Ursula.Smaaland.Goth@hioa.no)

**) Korresponderende forfatter:*

Stikkordsliste:

Eldre menn, hjemmeboende, ensomhet, Ål kommune, folkehelse

Bakgrunn:

Samfunnet står overfor store omsorgsutfordringer de kommende tiårene. Statistikken (SSB) viser at antallet eldre i Norge vil øke med gjennomsnittlig 13.000 pr. år. Samtidig viser forskning at ensomheten er mest utbredt hos personer over 80. Mange eldre opplever at deres ledsager eller venner har gått bort, barn har flyttet fra hjemmebyen, og opplever derfor ensomhet. Forskningen viser at menn opplever ensomhet oftere enn kvinner. Ensomhet hos eldre er ikke bare en utfordring for kommunen, men også for hele lokalsamfunnet. Studien som gjennomføres i Ål kommune har som mål å belyse situasjonen for eldre menn over 80 og hvilke tiltak Ål kommune kan iverksette for å forebygge eller redusere opplevd ensomhet.

Metode:

Studien benytter seg av en kvalitativ tilnærming som inkluderer både seks semi-strukturerte intervjuer med nøkkelpersoner i Ål kommune, et systematisk litteratursøk samt en dokumentanalyse som inkluderer relevante data fra Kommune helsedata og Norgesdata.

Hovedresultater:

Resultatene viser at Ål kommune har en større andel eldre aleneboende menn som opplever ensomhet. Resultatene indikerer også at disse opplever større utfordringer knyttet til å beholde eller finne sin plass i bygdesamfunnet. Samtidig viser tilbakemeldingene at lokale aktivitetstilbudene som arrangeres i kommunal regi, ivaretar eldre kvinners behov bedre enn behov fra eldre menn. Aktiviteter som ble nevnt som mulig ivaretagende og inkluderende for eldre menn var frivillig deltakelse i mindre selvstyrte prosjekter med historiske aspekt. Eksempel på slike er praktisk arbeid knyttet til istandsetting og vedlikehold av historiske bygg eller transportmidler som rutebiler, fartøy og lignende.

Konklusjon:

Forebyggende tiltak bør tilrettelegges for alle befolkningsgrupper. Aktiviteter som ivaretar eldre mens behov kan redusere opplevd ensomhet i denne gruppen. Aktiviteter som inkluderer konkret manuelt arbeid og som fremmer reminisens bør fremmes. Kommunens tverrfaglige og tverrsektorielle planlegging bør også inkludere målrettede tiltak som kan fange opp eldre menns behov.

Nøkkelreferanser utenom kommunale strategidokumenter, data fra SSB, Norgesdata og Kommune helsedata:

- Helse og omsorgsdepartementet (2011) *Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015) Meld. St.nr.16*. Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Frivillighet Norge og KS (2013) *Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor 2013- 2015*. Oslo: Frivillighet Norge og KS.
- Goth, U.S., & Småland E. (2014) Civic engagement and social capital in ship preservation in Norway: The scope, impact, and demographics of formal volunteering and publicly funded engagement. *Nordic Journal of Social Research* (4):139-162.
- Lov om Folkehelsearbeid (2011) (Folkhelseloven) Lov 2011-06-24. Hentet 01.03.2014 i www.lovdatab.no.
- Marmot, M. (2005) Social determinants of health inequalities, *Lancet* (365):1099-104.
- Piliavin J.A., & Siegl, E. (2007) Health Benefits of Volunteering in the Wisconsin Longitudinal Study. *Journal of Health and Social Behavior* (48):450-464.
- Putnam, R. D. (1995) Bowling Alone: America´s Declining Social Capital *Journal of Democracy* 6(1):65-78.
- Wollebæk, D., & Sivesind, K.H. (2010) Fra folkebevegelse til filantropi? Frivillig innsats i Norge 1997-2009. Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.